

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete

CENTAR ZA STRUČNO
OBRAZOVANJE

STANDARD ZANIMANJA

POMOĆNIK/ POMOĆNICA KONFEKCIONARA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPičNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	5
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	6
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	10
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	11
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	11
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	11
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	12
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	13
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	14
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	15
4.	OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI.....	16
5.	REFERENTNI PODACI.....	17

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: POMOĆNIK/ POMOĆNICA KONFEKCIONARA

NIVO: II

OPIS ZANIMANJA:

Pomoćnik konfektionara šije jednostavne tekstilne proizvode i jednostavni odjevni aksesoar na osnovnim mašinama za šivenje. Firca i para sašivene tekstilne i odjevne proizvode za potrebe korekcije i ponovnog šivenja. Izrađuje rupice i dugmad na gotovim tekstilnim i odjevnim proizvodima uz pomoć odgovarajućih šivaćih automata, slaže ih i pakuje. Sortira i vodi evidenciju o pravilnom rasporedu materijala, pozamanterije i spakovane robe u magacinu. Pomaže u transportu robe do odgovarajućeg prevoznog sredstva ili prilikom skladištenja naručenih materijala i pozamanterije.

KOMPETENCIJE

Pomoćnik konfektionara:

- Planira rad i radne aktivnosti, u skladu sa zaduženjima iz radnog naloga
- Priprema radni prostor za šivenje i peglanje jednostavnih tekstilnih proizvoda, pakovanje i skladištenje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Šije jednostavne tekstilne proizvode i jednostavni odjevni aksesoar na osnovu radnog naloga
- Izrađuje rupice i dugmad na odgovarajućim šivaćim automatima, firca i para sašivene tekstilne i odjevne proizvode za potrebe korekcije i šivenja
- Pegla jednostavne tekstilne i odjevne proizvode
- Slaže i pakuje gotove tekstilne i odjevne proizvode
- Skladišti gotove tekstilne i odjevne proizvode
- Vodi evidenciju o ličnom učinku
- Obavlja poslove, u skladu sa normativima i standardima kvaliteta u tekstilstvu
- Održava funkcionalnost osnovnih šivaćih mašina i šivaćih automata sa kojima rukuje tokom rada
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima i saradnicima
- Obavlja poslove, u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, radne i životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	- Planiranje rada i radnih aktivnosti, u skladu sa zaduženjima iz radnog naloga
Priprema posla i radnog mjesta	- Pripremanje radnog prostora za šivenje i peglanje jednostavnih tekstilnih proizvoda, pakovanje i skladištenje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Šivenje jednostavnih tekstilnih proizvoda i jednostavnog odjevnog aksesoara - Izrada rupica i dugmadi na odgovarajućim šivaćim automatima, fircanje i paranje sašivenih tekstilnih i odjevnih proizvoda - Peglanje jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda - Slaganje i pakovanje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda - Skladištenje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda
Komercijalni poslovi	- Nema komercijalnih poslova
Administrativni poslovi	- Vođenje evidencije o ličnom učinku
Poslovi rukovođenja	- Nema poslova rukovođenja
Nadzor rada	- Nema poslova nadzora rada
Obezbjeđivanje kvaliteta	- Obavljanje poslova, u skladu sa normativima i standardima kvaliteta u tekstilstvu
Održavanje i popravke	- Održavanje funkcionalnosti osnovnih mašina za šivenje i šivaćih automata
Komunikacija	- Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima
Očuvanje zdravlja i okoline	- Obavljanje poslova, u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, radne i životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Planiranje rada i radnih aktivnosti, u skladu sa zaduženjima iz radnog naloga

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfekcionara:

- Vršiti analizu preuzetog posla na osnovu **zaduženja iz radnog naloga**
 - Zaduženja:** šivenje i peglanje jednostavnih tekstilnih proizvoda, izrada rupica, dugmadi na odjevnim i tekstilnim proizvodima i sl.
 - Radni nalog:** tehnički crtež, uzorci materijala, broj komada, pozamanterija (dugmad, čipka, trake i dr.)
- Planira svoj rad na **osnovnim mašinama za šivenje i/ili šivaćim automatima**, u skladu sa radnim nalogom
 - Osnovne mašine za šivenje:** šteparica, overluk i sl.
 - Šivaći automati:** rupičarka, dugmičarka

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnovi organizacije rada u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima
- Elementi radnog naloga
- Vrste materijala
- Rukovanje osnovnim mašinama za šivenje
- Izrada jednostavnih tekstilnih proizvoda
- Rukovanje šivaćim automatima

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje radnog prostora za šivenje i peglanje jednostavnih tekstilnih proizvoda, pakovanje i skladištenje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- **Priprema radni prostor i uslove, materijale i pribor za šivenje** za izradu i peglanje jednostavnih tekstilnih proizvoda, **i zaštitnu i promotivnu ambalažu za pakovanje** gotovih odjevnih i tekstilnih proizvoda

Priprema: uredan radni sto, sortirani modeli

Radni prostor i uslovi: inventar, stolica, osvjetljenje, temperatura prostorije, prozračnost i sl.

Pribor za šivenje: krojačke makaze, igle, špenadle, zihernadle, krojački centimetar, konac, kreda, jastuče za igle, makaze za konac, špulice, i sl.

Zaštitna i promotivna ambalaža za pakovanje: kartonske kutije, kartonske kese, celofanske kese, etikete i sl.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Pribor za šivenje
- Vrste materijala
- Oprema i alati za šivenje i završnu obradu u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima
- Pegle i prese
- Završna obrada i pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Šivenje jednostavnih tekstilnih proizvoda i jednostavnog odjevnog aksesoara

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Šije djelove **jednostavnih tekstilnih proizvoda i jednostavnog odjevnog aksesoara**
 - Jednostavni tekstilni proizvodi:** zavjese, posteljina, stolnjaci, peškiri, prekrivači i sl.
 - Jednostavni odjevni aksesoar:** marame, šalovi i sl.
- Izrađuje **jednostavne ukrase** ručno ili mašinski na jednostavnim tekstilnim proizvodima i odjevnom aksesoaru
 - Jednostavni ukrasi:** čipka, trake, cirkoni, ukrasna dugmad i sl.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Jednostavni tekstilni proizvodi
- Jednostavni odjevni aksesoar
- Faze izrade jednostavnih tekstilnih proizvoda i jednostavnog odjevnog aksesoara
- Izrada jednostavnih ukrasa

3.3.2. Ključni posao: Izrada rupica i dugmadi na odgovarajućim šivaćim automatima, fircanje i paranje sašivenih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Podešava **šivaće automate**, u skladu sa veličinom i oblikom dugmadi i rupica
Šivaći automati: rupičarka, dugmičarka
- Izrađuje rupice i dugmad na odjevnim i tekstilnim proizvodima
- Vršiti izradu poruba na tekstilnim i odjevnim proizvodima za potrebe korekcije
- Vršiti izradu firca za potrebe izrade odjevnih proizvoda na obilježenim mjestima
- Vršiti paranje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda paračom, za potrebe korekcije

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Izrada rupica i dugmadi ručno ili mašinski na tekstilnim i odjevnim proizvodima
- Izrada poruba
- Fircanje
- Rukovanje osnovnim mašinama za šivenje
- Rukovanje šivaćim automatima

3.3.3. Ključni posao: Peglanje jednostavnih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Postavlja drikere, nitne, uvlači ućkur i sl. na odgovarajućim mjestima odjevnog i tekstilnog proizvoda
- Podešava **parametre peglanja** na parnim presama i peglama za potrebe završnog peglanja jednostavnih tekstilnih proizvoda, u skladu sa **vrstama materijala**

Parametri peglanja: temperatura, vlažnost, pritisak i sl.

Vrste materijala: pamuk, lan, viskoza, svila, keper i sl.

- Pegla gotove tekstilne proizvode na parnim presama i peglama, u zavisnosti od vrste materijala u odgovarajućoj **fazi peglanja**

Faze peglanja: jednostrano i/ili dvostrano (po potrebi), prednji i zadnji dio od proizvoda, korigovanje sitnih grešaka i sl.

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Postavljanje drikera, nitni, ućkura na odjevnim i tekstilnim proizvodima
- Parametri peglanja
- Faze peglanja
- Vrste materijala
- Peglanje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3.4. Ključni posao: Slaganje i pakovanje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfekcionara:

- Postavlja različite **vrste pojačanja** na tekstilnim i odjevnim proizvodima prilikom slaganja i pakovanja
 - Vrste pojačanja:** iglice, plastični dio za kragnu, karton za majice, zaštita patenata na odjevnim proizvodima, plastični higijenski štitnici na kupaćim kostimima i sl.
- **Slaže** tekstilne i odjevne proizvode ručno ili mašinski u odnosu na veličinu i **vrstu zaštitne i promotivne ambalaže**
 - Slaganje:** poređenje odnosa dimenzije proizvoda i ambalaže, simetrično slaganje, presavijanje na pola, trećinu, pravilo ravnomjerno popunjene ambalaže
 - Zaštitna i promotivna ambalaža:** kartonske kutije, kartonske kese, celofanske kese i sl.
- Kači etiketu na različitim tekstilnim i odjevnim proizvodima
- Pakuje tekstilne i odjevne proizvode u odgovarajućim ambalažama

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Postavljanje pojačanja na tekstilnim i odjevnim proizvodima
- Vrste ambalaža za pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Postavljanje etikete na tekstilnim i odjevnim proizvodima
- Slaganje i pakovanje tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.3.5. Ključni posao: Skladištenje gotovih tekstilnih i odjevnih proizvoda

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Skladišti spakovane tekstilne i odjevne proizvode u odgovarajućoj prostoriji/skladištu
- Pomaže u transportu gotovih i spakovanih tekstilnih i odjevnih proizvoda do odgovarajućeg prevoznog sredstva ili prilikom skladištenja naručenih materijala i pozamanterije
- Preuzima materijale i pozamanteriju i sortira u odgovarajuću prostoriju/skladište
- Sortira i vodi evidenciju o pravilnom rasporedu materijala, pozamanterije i spakovanih tekstilnih i odjevnih proizvoda u skladištu

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Vrste materijala i pozamanterije
- Sortiranje materijala i pozamanterije
- Skladištenje tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Pomoćni poslovi pomoćnika konfektionara prilikom transporta spakovane robe

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

- Nema komercijalnih poslova

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje evidencije o ličnom učinku

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara: <ul style="list-style-type: none">- Popunjava radni nalog, u skladu sa zaduženjima- Vodi evidenciju o ličnom učinku
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Popunjavanje radnog naloga- Vođenje evidencije o ličnom učinku

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

- Nema poslova rukovođenja

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

- Nema poslova nadzora rada

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Obavljanje poslova, u skladu sa normativima i standardima kvaliteta u tekstilstvu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Izrađuje jednostavne tekstilne proizvode, u skladu sa **standardima** i **normativima** kvaliteta u tekstilstvu
 - Standardi:** kvalitet izrađenih tekstilnih proizvoda i odjevnog aksesoara
 - Normativi:** vrijeme i broj izrađenih tekstilnih proizvoda i odjevnog aksesoara
- Slaže i pakuje odjevne proizvode, u skladu sa estetskim zahtjevima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Normativi i standardi kvaliteta izrade tekstilnih i odjevnih proizvoda
- Estetski zahtjevi slaganja i pakovanja tekstilnih i odjevnih proizvoda

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje funkcionalnosti osnovnih mašina za šivenje i šivaćih automata

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Provjerava funkcionalnost osnovnih mašina za šivenje, šivaćih automata i inventara
Inventar: radna ploča mašine, stolica i sl.
- **Obezbeđuje ispravnost** šivaćih mašina i automata sa kojima rukuje tokom rada
Obezbeđivanje ispravnosti: štelovanje, podmazivanje, provjera ulja, izduvavanje i čišćenje i sl.
- Obavještava nadležne osobe o neispravnosti mašina za šivenje, šivaćih automata i inventara

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Uređaji, oprema i inventar u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima
- Obezbeđivanje ispravnosti osnovnih mašina za šivenje i šivaćih automata
- Procedure rada u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Obavljanje komunikacije sa nadređenima i saradnicima

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Komunicira sa saradnicima i nadređenima
- Koristi stručnu terminologiju u komunikaciji
- Po potrebi, traži uputstva i pojašnjenja od nadređenog za realizaciju radnih zadataka
- Izvještava nadređene o završenom poslu, prema nivou odgovornosti

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Stručna terminologija u tekstilstvu
- Procedure rada u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Obavljanje poslova, u skladu sa standardima zdravstvene zaštite, radne i životne sredine

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Pomoćnik konfektionara:

- Odlaze **otpatke u procesu rada**
Otpaci u procesu rada: materijal, konci, polomljene igle i sl.
- Obezbeđuje **uslove za nesmetano obavljanje procesa rada**
Uslovi za nesmetano obavljanje procesa rada: sortiranje sašivenih modela, adekvatan/bezbjedan raspored igala, makaza, bočanki i sl.
- Koristi **sredstva zaštite na radu** prilikom, šivenja i dorade
Sredstva zaštite na radu: plastične maske na mašinama, metalne rukavice, zaštitne maske, automatske slopke i sl.
- Preduzima mjere prve pomoći u slučaju posjekotina, ogrebotina, opekotina, ubodnih rana i sl.
- Primjenjuje u svom radu propise iz zdravstvene zaštite, zaštite na radu i zaštite životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Zaštita na radu
- Sredstva zaštite na radu prilikom rukovanja šivaćim mašinama, šivaćim automatima, peglama i presama
- Opasnosti usljed nepravilnog korišćenja zaštitnih sredstava prilikom izvođenja radova
- Prva pomoć (ogrebotine, posjekotine, opekotine, ubodne rane i sl.)

4. OSTALE INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Usluge Podsektor: Usluge, tekstilstvo i kožarstvo
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ ISCO-u	8153 Rukovaoci mašinama za šivenje u industriji
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Pomoćnik konfektionara radi u konfekcijskim i tekstilnim preduzećima/radionicama/modnim salonima i sl.</p> <p>Radi u zatvorenoj prostoriji/prostorijama, zavisno od radnih zadataka i rasporeda i osnovnih mašina za šivenje i šivaćih automata. Pojedine faze rada obavlja sjedeći, radeći na osnovnoj mašini za šivenje, dok izradu rupica i dugmadi na šivaćim automatima, obavlja stojeći. Radi uz buku mašina i tekstilnu prašinu. Prisutna je opasnost od ranjavanja oštrim alatom, iglama, automatima, zadobijanje opekotina korišćenjem pegli i presa, pa se treba strogo pridržavati propisanih mjera zaštite na radu. Najčešće radi u smjeni/smjenama, zavisno od organizacije rada konfekcijskog i tekstilnog preduzeća/radionice/modnog salona u kojem se zaposli.</p> <p>Zbog pojedinih faza koje obavlja tokom sastavljanja djelova jednostavnih tekstilnih proizvoda, izrade rupica i dugmadi važno je da je oprezan i precizan u radu, da razlikuje boje i njihove nijanse, ima dobar vid na blizinu, dobru okulo-motornu koordinaciju i sl.</p>
Srodna zanimanja	Konfektionar, Pomoćnik krojača tekstilnih i odjevnih proizvoda, Krojač tekstilnih i odjevnih proizvoda, Modelar tekstilnih i odjevnih proizvoda
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Pomoćnik/ Pomoćnica konfekcionara

Kod dokumenta: SZ-120020-PKONF

Datum usvajanja dokumenta: 20. april 2017. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XV sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Marija Stanković, diplomirani inženjer tehnologije-dizajn i projektovanje tekstilnih proizvoda, JU Srednja stručna škola „Spasoje Raspopović“ Podgorica
2. Nataša Čalić, konfekcionar tekstila, d.o.o. „Dress press“ Podgorica
3. Marina Banović, modni dizajner, d.o.o. “Marina Banović-Atelier” Podgorica
4. Stojan Kralj, tekstilni inženjer, d.o.o. „Simtex“ Danilovgrad
5. Aleksandra Radusinović, inženjer tehnologije za obradu i preradu kože i krzna, JU Resursni centar za djecu i osobe sa intelektualnim smetnjama i autizmom „1. jun“ Podgorica

Koordinator:

Jelena Knežević, diplomirani psiholog, Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Dokument je urađen uz podršku IPA Projekta „Modernizacija obrazovnih programa u stručnom obrazovanju“